

Бурсаците отведените се преобразиха: на място предните кани чизми, явиха се на тяхъ сащнианови червени, съ сребърни подкови; шалваре, широки като Черно море, съ хилядо дипли и бръчки и прѣтъгнаха съ скърменъ ючуръ; а на ючура бѣхъ привързани дълги ремици, съ пискуле и други дрънкотии за чибука. Казакинъ¹⁾ аленъ, като огнь, отъ сукно, препаса се съ шаренъ поесъ; турски пиштоле *ишлеме*, бѣхъ втѣжнати въ пояса, а сабята дзвѣкаше по краката. Лицата имъ, оште не загорѣле, като че похубавѣхъ и побѣлѣхъ: младите имъ черни мустаки сега като че поясно отдѣляваха бѣлоста имъ и здравий, монстриъ цвѣтъ на младоста, хубави бѣхъ тѣ подъ черните гугли съ златно джено.

Сирота майка, като ги видѣ, и дума не можѣ да продума, и сълзите ѝ се застояха въ очите.

„Е, синове, сичко е готово! не трѣбва маене“, рече пай-послѣ Булба. „Сега, както му е обичай християнски, трѣбва на тръгане сички да посѣднемъ.“

Сѣдниха сичките, сѣдниха и слугите, които стояха почетно при вратата.

„Сега, благослови, майко, дѣцата си!“ казва Булба: „моли Бога храбро да воюватъ, да стойкатъ винаги за вѣра Христова, ако ли не — погарно да загинатъ, да се не чуе и името имъ по свѣтътъ! Пристѫпете, дѣца, до майка си: майчина молитва помага и на суша и на вода.“

Майката, слаба като майка, пригърна ги, извади двѣ малки икони, покачи имъ ги, съ слези, на шията. „Да ви закрили... света Богородица... не заборавяйте, чеда, майка си... пратете баре много здраве...“ повече тя не можѣ да говори.

„Сега, да тръгваме, дѣца!“ казва Булба.

Предъ вратата стояха осѣдлани коне. Булба восѣдна своята Чортъ, а той като усѣти на гърба си осемдесе оки товаръ, сѣзъ се назадъ като бѣсенъ, защото бѣ Тара съ много тежъкъ и снаженъ.

Майката, като видѣ, че и синовете ѝ се качиха на коните, тя се спусна къмъ под-малкий, на когото въ лицето се видѣше повече благости; тя го хвана за стремето, приляпши се до сѣдлото и, съ отчаяние въ очите, не пушташе го изъ ръцѣта. Двама снажни казака полечка ѝ

1) Върхна дреха.